

ÁKVÖRDUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS nr. 2085/97/EB

frá 6. október 1997

um stuðningsáætlun á sviði bóka og lesturs, þar með taldar þýðingar

(Ariane-áætlunin)

EVROÞUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HAFA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 128. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitni svæðanefndarinnar ⁽²⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. b í sáttmálanum ⁽³⁾, á grundvelli sameiginlegs texta sáttanefndarinnar frá 28. maí 1997,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Á tímum upplýsingasamfélagsins eru bækur og lestur ennþá ein mikilvægasta leiðin til að miðla þekkingu og taka ber tillit til þess að bækur, nýsitækni og margmiðlun styðja hvert við annað.
- 2) Nauðsynlegt er að taka tillit til þess í áætlunum bandalagsins á sviði bóka að hlutverk þeirra er tvíþætt og varða bæði efnahagsmál og menningu.
- 3) Hægt er að nýta áætlanir bandalagsins, einkum á sviði menntunar og menningar, til að hvetja til bókalesturs til dægrastyttingar.
- 4) Við bókaútgáfu er nauðsynlegt að greina á milli sköpunar, útgáfu, þýðinga og miðlun. Líta má á þessa áætlun (Ariane) sem mikilvæga menningarlega sókn í þágu bóka.
- 5) Með sáttmálanum eru framkvæmdastjórninni falin eftirtalin verkefni:

— að stuðla að eflingu menningarlífs í aðildarríkjum og virða jafnframt margbreytileika hinna ýmsu landa og svæða,

— að hvetja til samvinnu milli aðildarríkjanna og, ef þörf krefur, styðja og koma til viðbótar aðgerðum þeirra, meðal annars að því er varðar sköpun listar og ritun bókmennta,

— að efla samvinnu við þriðju lönd og þar til bær alþjóðasamtök á sviði menningar, einkum Evrópuráðið.

- 6) Stuðningur við þýðingar og tiltekin valin framtaksværk efni sem samstarf er um, einkum meðal sérhæfðra fagmanna á sviði evrópskra bóka og lesturs:

— auka þekkingu og miðlun á menningu og sögu þjóða Evrópu,

— stuðla að áframhaldandi fjölbreytileika bókmenntaverka og bókmenntaarfsins á tungumálum þjóða og þjóðarbrotta,

— ýta undir samskipti menningarsamfélaga og miðlun þekkingar,

og stuðlar að bættum aðgangi borgaranna að menningu, einkum þeirra sem eru lakar settir.

- 7) Nauðsynlegt er að stuðla að góðum þýðingum og kynningu á bókmenntaverkum í bandalaginu, einkum með því að auka færni bókmenntaþýðenda og annarra fagmanna í bókageiranum og þá sérstaklega þeirra sem sjá um að veita evrópskum borgunum aðgang að þessum verkum.

- 8) Evrópsk bókmennta- og þýðingaverðlaun geta stuðlað að útbreiðslu góðra bókmenntaverka.

- 9) Stofnanir bandalagsins hafa gert sér grein fyrir mikilvægi þekkingar og útbreiðslu á bókmenntaverkum, sér í lagi með þýðingum, eins og glöggst má sjá í:

— ályktun Evrópuþingsins frá 10. júlí 1987 um orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar til ráðsins um ráðstafanir á sviði bóka ⁽⁴⁾,

— ályktun ráðsins og menningarmálaráðherranna, sem komu saman í ráðinu 9. nóvember 1987, um að stuðla að þýðingu merkra bókmenntaverka sem eru sprottin úr evrópskri menningu ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Stjttíð. EB C 324, 22. 11. 1994, bls. 11 og Stjttíð. EB C 279, 25. 10. 1995, bls. 7.

⁽²⁾ Stjttíð. EB C 100. 2. 4. 1996, bls. 35.

⁽³⁾ Álit Evrópuþingsins frá 7. apríl 1995 (Stjttíð. EB C 109, 1. 5. 1995, bls. 289), sameiginleg afstaða ráðsins frá 27. júní 1996 (Stjttíð. EB r. C 264, 11. 9. 1996, bls. 34) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 22. október 1996 (Stjttíð. EB nr. C 347, 18. 11. 1996, bls. 25). Ákvörðun Evrópuþingsins frá 17. júlí 1997. Ákvörðun ráðsins frá 24. júlí 1997.

⁽⁴⁾ Stjttíð. EB C 246, 14. 9. 1987, bls. 136.

⁽⁵⁾ Stjttíð. EB C 309, 19. 11. 1987, bls. 3.

- ályktun ráðsins og menningarmálaráðherranna, sem komu saman í ráðinu 18. maí 1989, um sókn til stuðnings bókum og lestri ⁽¹⁾,
- orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar frá 3. ágúst 1989 um bækur og lestur – evrópskt framtak á sviði menningarmála,
- niðurstöðum ráðsins og menningarmálaráðherranna, sem komu saman í ráðinu 12. nóvember 1992, um viðmiðunarreglur vegna aðgerða bandalagsins á sviði menningarmála ⁽²⁾,
- ályktun Evrópuþingsins frá 21. janúar 1993 um stuðning við bækur og lestur í Evrópu ⁽³⁾,
- ályktun ráðsins og menningarmálaráðherranna, sem komu saman í ráðinu 17. maí 1993, um að stuðla að þýðingu evrópskra leikbókmennta ⁽⁴⁾.

- 10) Með hliðsjón af niðurstöðum evrópskrar herferðar til stuðnings bókum og lestri (1993–1994) sem bandalagið og Evrópuráðið skipulögðu.
- 11) Í orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar frá 27. júlí 1994 um „Aðgerð Evrópubandalagsins til stuðnings menningu“, þar sem bókum og lestri er raðað í forgangshóp, er settur rammi fyrir þær ráðstafanir sem eiga að styðja við og koma til viðbótar aðgerðum aðildarríkjanna í samræmi við dreifræðisregluna.
- 12) Mikilvægt er að koma þeim menningarverkefnum, sem bandalagið gengst fyrir í samstarfi við þriðju lönd innan og utan Evrópu, til framkvæmda og hefja evrópska menningarsamvinnu við Evrópuráðið og önnur alþjóðasamtök sem hlut eiga að máli, t.d. Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna (UNESCO).
- 13) Í þessari ákvörðun er mælt fyrir um fjárhagsramma, sem gildir meðan áætlunin varir, sem, í skilningi 1. liðar yfirlýsingar Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar frá 6. mars 1995, er grundvallarviðmiðun fyrir fjárveitingarvaldið við árlega fjárlaga-gerð.
- 14) Hinn 20. desember 1994 gerðu Evrópuþingið, ráðið og framkvæmdastjórnin bráðabirgðasamkomulag varðandi framkvæmd lagagerða sem eru samþykktar í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. b í sáttmálanum ⁽⁵⁾.

ÁKVEDIÐ EFTIRFARANDI:

1. gr.

Með þessari ákvörðun er Ariane-aðgerðaáætluninni, sem fylgir með í viðauka og er kölluð hér á eftir „þessi áætlun“, komið á fót og gildir hún fyrir tímabilið 1. janúar 1997 til 31. desember 1998 en markmiðið með henni er að auka þekkingu og útbreiðslu á bókmenntaverkum og sögu þjóða Evrópu auk þess að veita evrópskum borgurum aðgang að þeim, einkum með stuðningi við þýðingu bókmenntaverka, leikbókmennta og uppsláttarrita, með samstarfsverkefnum um bækur og lestur og með því að auka hæfni fagmanna sem starfa á þessu sviði.

2. gr.

Þessi áætlun á að stuðla að evrópskri samvinnu meðal aðildarríkjanna á sviði menningar. Hún á að styðja við og koma til viðbótar aðgerðum aðildarríkjanna í samræmi við dreifræðisregluna og stuðla að eflingu menningarlífs í þeim jafnframt því að virða menningarlegan margbreytileika hinna ýmsu landa og svæða.

Markmiðin með áætluninni eru eftirfarandi:

a) að hvetja með þýðingastarfi:

- til víðtækari útbreiðslu merkra bókmenntaverka 20. aldar sem eru lýsandi fyrir menningu aðildarríkisins sem þau eru frá og fyrir strauma og stefnur í evrópskum samtímabókmenntum á síðari hluta aldarinnar; þýðingar á bókmenntum sem eru skrifaðar á minna útbreiddum tungumálum Evrópusambandsins eða þýðingar yfir á þau tungumál njóta forgangs,
- til útbreiðslu nýrra leikbókmennta með því að bjóða evrópskum almenningi upp á fjölbreytta efnisskrá sem er lýsandi fyrir menningu aðildarríkjanna,
- til útbreiðslu uppsláttarrita í því skyni að auka þekkingu á menningu og sögu þjóða Evrópu, einkum á sviðum sem um getur í 2. og 4. mgr. 128. gr. sáttmálans;

b) að hvetja með stuðningi við samstarfsverkefni:

- til þess að fagmenn í Evrópu skiptist á reynslu og þekkingu á viðfangsefnum sem fagmenn í bóka-geiranum hafa sameiginlegan áhuga á,
- til þess að þróuð verði framtaksverkefni er miða að því að greiða fyrir aðgangi að gögnum er varða útbreiðslu bóka og stuðlað að lestri og því að borgararnir hafi aðgang að bókum og geti iðkað lestur;

⁽¹⁾ Stjttíð. EB C 183, 20. 7. 1989, bls. 1.

⁽²⁾ Stjttíð. EB C 336, 19. 12. 1992, bls. 1.

⁽³⁾ Stjttíð. EB C 42, 15. 2. 1993, bls. 182.

⁽⁴⁾ Stjttíð. EB C 160, 12. 6. 1993, bls. 1.

⁽⁵⁾ Stjttíð. EB C 102, 4. 4. 1996, bls. 1.

- c) að hvetja til vandaðra þýðinga og til kynninga á verkum með því að veita stuðning bandalagins til að auka færni bókmenntaþýðenda og annarra fagmanna í bókageiranum, og einkum þeirra sem sjá um að veita evrópskum borgurum aðgang að þessum verkum;
- d) að fylgja eftir og auka við það framtak sem um getur í a-, b- og c-lið með því að styðja við ný náms- og rannsóknarverkefni sem samskiptanet og samtök fagmanna standa að.

3. gr.

Framfylgja skal aðgerðunum, sem er lýst í viðaukanum, með markmið 2. gr. í huga. Þeim skal komið til framkvæmda í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 5. gr.

4. gr.

1. Samstarfslöndum í Mið- og Austur-Evrópu er heimilt að taka þátt í þessari áætlun í samræmi við skilyrðin sem mælt er fyrir um í viðbótarbókunum við samstarfssamninga sem hafa verið eða munu verða gerðir við þessi lönd um þátttöku í áætlunum bandalagsins. Kýpur og Möltu er heimilt að taka þátt í þessari áætlun og önnur þriðju lönd geta tekið þátt í samvinnu á grundvelli hennar hafi þau gert samstarfs- eða samvinnusamninga með ákvæðum um menningarmál og á grundvelli viðbótarframlaga er komi til greiðslu samkvæmt reglum sem samkomulag hefur náðst um við þau lönd. Kveðið er á um nokkrar almennar reglur varðandi slíka þátttöku í aðgerð 6 í viðaukanum.

2. Bandalagið og aðildarríkin skulu stuðla að samvinnu við Evrópuráðið og önnur alþjóðasamtök á sviði menningarmála (t.d. Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna – UNESCO) og tryggja að skjöl sem hafa verið samþykkt styðji hvert annað, þó þannig að sérkenni og sjálfræði einstakra stofnana og samtaka séu virt.

5. gr.

1. Framkvæmdastjórnin skal koma þessari áætlun til framkvæmda í samræmi við þessa ákvörðun.

2. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar sem er skipuð tveimur fulltrúum frá hverju aðildarríki undir formennsku fulltrúa framkvæmdastjórnarinnar. Nefndarmenn geta leitað eftir aðstoð sérfræðinga eða ráðgjafa.

3. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar skal leggja fyrir nefndina drög að ráðstöfunum varðandi:

- forgangsverkefni og almennar viðmiðunarreglur um ráðstafanir sem er lýst í viðaukanum og vinnuáætlun fyrir viðkomandi ár,

- almennt jafnvægi milli allra aðgerða,
- reglur og viðmiðanir varðandi val á margvíslegum tegundum verkefna sem er lýst í viðaukanum (aðgerð 1, 2, 3, 4 og 6),
- fjárstuðning sem bandalagið lætur í té (fjárhæð, tímabil, skiptingu og viðtakendur),
- nákvæmar reglur um eftirlit og mat á þessari áætlun og niðurstöður matsskýrslu sem mælt er fyrir um í 8. gr. og hvers konar aðrar ráðstafanir er varða endurskipulagningu þessarar áætlunar á grundvelli skýrslunnar.

Nefndin skilar álitinu á drögnum, sem um getur í fyrri undirgrein, innan þeirra tímamarka sem formaðurinn setur eftir því hversu brýnt málið er. Álitinu skal samþykkt með þeim meirihluta sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 148. gr. Sáttmálans þegar um er að ræða ákvarðanir sem ráðinu ber að samþykkja að tillögu framkvæmdastjórnarinnar. Atkvæði fulltrúa aðildarríkjanna í nefndinni veга eins og mælt er fyrir um í þeirri grein. Formaðurinn greiðir ekki atkvæði.

Framkvæmdastjórnin skal samþykkja ráðstafanirnar sem öðlast gildi þegar í stað. Séu þessar ráðstafanir hins vegar ekki í samræmi við álit nefndarinnar skal framkvæmdastjórnin tilkynna ráðinu um þær án tafar.

Ef svo ber undir:

- a) skal framkvæmdastjórnin fresta framkvæmd ráðstafanna, sem hún hefur ákveðið að gera, um tvo mánuði frá dagsetningu orðsendingarinnar;
- b) er ráðinu heimilt að taka aðra ákvörðun með auknum meirihluta innan þeirra tímamarka sem um getur í a-lið.

4. Framkvæmdastjórninni er heimilt að ráðfæra sig við nefndina um öll önnur málefni sem varða framkvæmd áætlunarinnar og falla ekki undir 3. mgr.

Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar leggur fyrir nefndina drög að þeim ráðstöfunum sem gera skal.

Nefndin skal skila álitinu á drögnum innan þeirra tímamarka sem formanni er heimilt að setja eftir því hversu brýnt málið er, með atkvæðagreiðslu ef þörf krefur.

Álitinu skal skráð í fundargerð; þar að auki hefur hvert aðildarríki rétt til að láta bóka afstöðu sína í fundargerðina.

Framkvæmdastjórnin skal taka ítrasta tillit til álits nefndarinnar. Henni ber að greina nefndinni frá því með hvaða hætti álit hennar var haft til hliðsjónar.

6. gr.

1. Fjárhagsramminn til að hrinda áætluninni í framkvæmd á því tímabili sem um getur í 1. gr. er 7 milljónir ekna.
2. Fjárveitingavaldið skal heimila árlegar fjárveitingar sem rúmast innan ramma fjárhagsáætlunarinnar.

7. gr.

Framkvæmdastjórnin skal leitast við að tryggja, í samvinnu við aðildarríkin, að aðgerðirnar sem kveðið er á um í þessari áætlun og öðrum áætlunum um menningarmál, t.d. Kaleidoscope ⁽¹⁾ og Rafael, annars vegar og aðgerðaráætlanir bandalagsins, einkum varðandi menntun, t.d. Sókrates ⁽²⁾, og starfsþjálfun, t.d. Leonardo da Vinci ⁽³⁾, hins vegar styðji hver aðra.

8. gr.

Þegar áætlunin hefur verið starfrækt í eitt ár skal framkvæmdastjórnin, innan sex mánaða og að höfðu samráði við nefndina, leggja ítarlega matsskýrslu fyrir Evrópuþingið og ráðið um þann árangur sem náðst hefur auk tillagna, ef við á, um framhald áætlunarinnar og viðeigandi fyrirkomulag er gerir Evrópuþinginu og ráðinu kleift að taka ákvörðun fyrir lok gildistíma þessarar áætlunar. Í skýrslunni verður lögð áhersla á þann aukna ávinning sem starfið leiðir til, einkum á sviði menningarmála, þar á meðal þá þýðingu sem áætlunin hefur fyrir útbreiðslu bókmennta á lítt útbreiddum tungumálum og þær félagshagfræðilegu afleiðingar sem fjárstuðningur bandalagsins hefði í för með sér. Tilgang-

urinn með skýrslunni er að meta bæði að hve miklu leyti efnisleg og töluleg markmið áætlunarinnar, sem um getur í 2. gr., hafa náðst.

Evrópuþingið og ráðið munu, í ljósi þeirrar matsskýrslu sem kveðið er á um í fyrri málsgrein og tillagna frá framkvæmdastjórninni, íhuga þann möguleika að samþykkja nýja áætlun, sem verður unnin og þróuð að teknu tilliti til þeirrar góðu reynslu sem fékkst af þessari áætlun.

Í þessu sambandi geta þau, þar sem við á, gert viðeigandi ráðstafanir til að tryggja að unnt sé að vinna að áætluninni óslitið.

9. gr.

Ár hvert skal birta áætlunina, ásamt hagnýtum upplýsingum um málsmeðferð, samskiptaskrifstofur sem aðildarríkin hafa tilnefnt til að veita tæknilega aðstoð við verkefni á sviði menningar, skilafrest á umsóknum og nauðsynleg fylgiskjöl með umsóknum, í C-deild *Stjórnartíðinda Evrópubandalagsins*.

10. gr.

Ákvörðun þessi öðlast gildi á þeim degi sem hún birtist í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna.

Gjört í Brussel 6. október 1997.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

J. M. GIL-ROBLES

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

J. POOS

forseti.

⁽¹⁾ Stjtuð. EB L 99, 20. 4. 1996, bls. 20.

⁽²⁾ Stjtuð. EB L 87, 20. 4. 1995, bls. 10.

⁽³⁾ Stjtuð. EB L 340, 29. 12. 1994, bls. 8.

VIDAUKI

ARIANE-ÁÆTLUNIN

Ráðstöfunum, sem eru gerðar samkvæmt þessari áætlun, er ætlað að auka þekkingu og útbreiðslu á bókmenntaverkum og sögu þjóða Evrópu auk þess að bæta aðgang evrópskra borgara að þeim, einkum með stuðningi við þýðingar á bókmenntaverkum, leikbókmenntum og uppsláttarritum, með stuðningi við samvinnuverkefni um bækur og lestur og enn fremur með því að auka hæfni fagmanna sem starfa á þessu sviði.

AÐGERÐ 1

Styrkir til þýðinga

1. Styrkir til þýðinga á merkjum bókmenntaverkum 20. aldar með það fyrir augum að auka útbreiðslu þeirra með útgáfu.

a) Veittir eru styrkir til þýðinga á merkjum bókmenntaverkum 20. aldar (skáldsögum, smásögum, ritgerðum, bókmenntasögu, ævisögum, leikritum og ljóðum) sem eru lýsandi fyrir menningu aðildarríkisins sem þau eru frá, lýsa straumum og stefnum í evrópskum samtímabókmenntum á síðari hluta aldarinnar og telja má líklegt að höfði til breiðs lesendahóps í Evrópu.

b) i) Einungis þau verk eru styrkhæf sem hafa þegar verið þýdd og gefin út á tveimur tungumálum Evrópusambandsins (auk frummálsins). Styrkurinn er veittur til að niðurgreiða þýðingu yfir á að minnsta kosti eitt annað tungumál Evrópusambandsins og njóta þýðingar á lítt tungumál forgangs.

ii) Forgangs njóta lítt útbreidd tungumál Evrópusambandsins með þeim hætti að verk sem eru skrifuð á þessi tungumál eru styrkhæf án þess að hafa áður verið þýdd yfir á annað tungumál þess. Eftirfarandi ákvæði gilda einnig um verk sem eru:

— skrifuð á útbreitt tungumál en gefin út í litlu aðildarríki,

— skrifuð á önmur tungumál aðildarríkjanna.

c) Umsóknir frá litlum sjálfstæðum útgáfufyrirtækjum njóta forgangs.

d) Einn eða fleiri útfendur í aðildarríki geta sent framkvæmdastjórninni umsókn um styrk. Samningur við þýðanda, einn eða fleiri, skulu fylgja umsókn útfenda, eins eða fleiri. Heimilt er að veita styrk til að greiða alla þóknun þýðanda sem samið hefur verið um og talið er í samræmi við eðlilegt markaðsverð. Útfendur skuldbindur sig til að tilgreina nafn þýðanda og framlag bandalagsins.

Útfendur skulu staðfesta að þeir hafi rétt á útgáfu og/eða þýðingu verksins sem er sótt er um styrk fyrir og að þeir hefðu ekki tekið þýdda verkið til útgáfu nema með fjárstuðningi bandalagsins.

e) Verkin eru valin tvisvar á ári.

2. Styrkir til þýðingar á leikritum með það í huga að ná meiri útbreiðslu með sýningum fyrir almenning.

Veittir eru styrkir til þýðingar á leikritum á tvö tungumál Evrópusambandsins sem hafa þegar verið tekin til sýningar á sviði eða flutt í ljósvakamiðlum og hlotið nokkra viðurkenningu gagnrýnenda og almennings.

Verk skrifuð á ofanverðri 20. öld njóta forgangs.

Verkum, sem eru tilnefnd vegna þýðingar, skal fylgja sérstök áætlun um opinberan flutning.

Framkvæmdastjórnar, leikstjórnar eða framleiðendur frá einu aðildarríki skulu leggja frumumsóknina fram með opinberan flutning í huga. Leggja skal umsóknina inn á sama tíma hjá framkvæmdastjórninni og samskiptaskrifstofum sem aðildarríkin tilnefnda og skera þau úr um hvort tilnefnd verk uppfylli skilyrði sem forgangsverkefni.

Endanlegt val á verkum til þýðinga skal fyrst og fremst miðast við gæði þeirra verka sem eru tilnefnd. Við val á tungumáli verður leitast við að ná jafnvægi milli þýðinga á mjög útbreidd tungumál og minna útbreidd tungumál til þess að auka líkur á að verkin nái til breiðs og fjölbreytts hóps áhorfenda.

Styrkurinn er í formi þýðingastyrks allt að 3 500 ekum og er hann endurskoðaður árlega. Hann hefur enginn áhrif á greiðslur sem höfundar eða þýðendur eiga rétt á fyrir sýningar, dreifingu eða útgáfu á þýdda verkinu.

Samskiptaskrifstofur munu sjá um vörslu þýðinga sem eru unnar með stuðningi framkvæmdastjórnarinnar og skulu þær tryggja að þeir sem hafa faglegan áhuga á þeim fái allar viðeigandi upplýsingar. Þýðingarnar má aðeins afhenda þeim einstaklingum eða aðilum hafa gert samning við rétthafa í samræmi við gildandi innlendar reglur.

3. Styrkir til þýðingar á uppláttarritum og rannsóknnum til að auka miðlun upplýsinga í menningar-geiranum.

Styrkir til þýðingar á uppláttarritum og rannsóknnum yfir á tvö tungumál Evrópusambandsins eiga að:

- auka þekkingu og miðlun á menningu og sögu þjóða Evrópu,
- greiða fyrir upplýsingaskiptum og miðlun reynslu og ýta þannig undir samvinnu milli aðildarríkjanna á sviðum sem um getur í 128. gr. sáttmálans og einkum á svæðum sem bandalagið hefur veitt forgang í stefnu sinni í menningarmálum.

En þar sem verkefnið tekur til sviðs, sem er mjög umfangsmikið, verða styrkir til þýðinga á uppláttarritum (er varða sögu, listasögu, hugvísindi, félagsvísindi o.s.frv.) veittir, fyrst um sinn að minnsta kosti, í tilraunaskyni til sérvalinna verkefna.

Styrkir verða einungis veittir til þýðingar á rannsóknnum og skýrslum um venjur og skipulag á menningarsviðinu í öðrum aðildarríkjum, er gætu varpað ljósi á þau álitamál sem sameiginlegur áhugi er á og varða einkum 2. og 4. mgr. 128. gr. sáttmálans.

Umsókn um styrk skulu fylgja upplýsingar sem eru nauðsynlegar til að sýna að verkið sem á að þýða myndi í raun auka þekkingu á því sviði sem um ræðir og upplýsingar um tungumál sem þýtt er á ásamt skriflegum samningi milli höfundar og þýðanda.

Tilnefningar skulu berast beint til framkvæmdastjórnarinnar eða koma frá lögbærum yfirvöldum aðildarríkjanna. Verkin verða þýdd á eins mörg tungumál og talið er nauðsynlegt.

Framlag bandalagsins, sem er veitt eftir að skriflegur samningur hefur verið gerður við þýðandann, fæst með öðru af tvennu, eftir uppruna verksins:

- ef verkið, sem er tilnefnt til þýðingar, er lagt fram af útgefanda fyrir milligöngu aðildarríkisins með það í huga að koma því á Evrópumarkað verður aðstoð bandalagsins veitt með svipuðum skilmálum og þeim sem gilda um styrki til þýðingar á samtímabókmenntum (1. liður);
- ef verkið, sem er tilnefnt til þýðingar fyrir milligöngu aðildarríkis, er ekki ætlað til sölu á frjálsum markaði (t.d. ef háskóli, rannsóknarmiðstöð eða sérfræðistofnun lætur þýða það), verður aðstoð bandalagsins veitt í formi styrks sem er ætlað að gera þýðendunum kleift að vinna verk sín með svipuðum skilmálum og eru settir um þýðingar á leikbókmenntum (2. liður).

Framkvæmdastjórnin lætur á hverju ári dreifa skrá með upplýsingum um þau verk sem eru tekin til þýðingar í samræmi við ákvæði 1., 2. og 3. liðar.

Fjármagn til þessarar aðgerðar nemur 50% af heildarfjárframlagi til þessarar áætlunar. Nákvæm sundurliðun á þeim sex aðgerðum, sem falla undir þessa áætlun, verður ákveðin í samræmi við málsmeðferð 4. mgr. 5. gr.

AÐGERÐ 2

Stuðningur við samstarfsverkefni sem miða að því að bæta kynningu bóka og lesturs og aðgang borgaranna að hvorutveggja

Heimilt er að veita stuðning við verkefni sem eru unnin í samvinnu samstarfsaðila frá minnst þremur aðildarríkjum ef þau eru lögð fram af samskiptanetum, félögum eða samtökum fagmanna (t.d. höfunda, þýðenda, bókasafna, lífilla og meðalstórra útgáfufyrirtækja og bókaverslana), samtökum sem eru ekki rekin í hagnaðarskyni og starfa á sviði bóka, eða hópum á svæðum (eða minni stöðum) sem hafa þróað sértækar aðgerðir eða áætlanir á þessu sviði.

Samvinnuverkefni annarra fagmanna en þeirra sem eru tilgreindir í fyrstu undirgrein eru ekki styrkhæf í tengslum við þessa aðgerð.

Styrkhæf eru þau samvinnuverkefni sem eru framtaksverkefni unnin í samstarfi þeirra fagmanna sem getið er í fyrstu undirgrein (fundir, málþing, viðburðir, tilraunaáætlanir um samvinnu eða skipti) er miða einkum að því að auka eða bæta:

- a) gagnkvæma þekkingu og aðgang að bókmenntum eða sögu þjóða Evrópu;

- b) þróun framtaksverkefna, sem samstarf er um, er miða að því að greiða fyrir:
- aðgangi að gögnum er varða útbreiðslu bóka, til að mynda með því að setja upp gagnagrunn með upplýsingum um bækur á markaði, útgáfufyrirtæki og sérsvið þeirra, með það í huga að styðja við sameiginlega framleiðslu og útgáfu á evrópskum verkum,
 - kynningu bóka,
 - þýðingu þeirra og því að settur verði upp gagnagrunnur um merkingarfræði (þar sem skráð eru merkingarfræðileg vandamál og sérkenni) til aðstoðar þýðendum tæknitexta og bókmenntatexta,
 - aðgangi borgaranna að lesefni,
- c) að skipst verði á reynslu og kunnáttu um efni sem fagmenn í Evrópu hafa sameiginlegan áhuga á.

Samstarfsverkefni, sem eru lögð fram samkvæmt þessari áætlun, skulu varða evrópska hagsmuni og vera frumleg eða sérstök í eðli sínu. Sýna verður fram á að stuðningur bandalagsins við verkefnið leiði til raunverulegs aukins ávinnings.

Verkefni, sem fjalla meðal annars um miðlun niðurstaðna, hljóta sérstakan stuðning.

Fjárveitingar bandalagsins taka ekki til:

- aðgerða eða viðburða sem falla undir aðrar áætlanir bandalagsins (á sviði kvikmynda og sjónvarps (MEDIA II)) ⁽¹⁾, menningararfleifðar (Rafael) og starfsemi á sviði lista og menningar (Kaleidoscope),
- samvinnuverkefna á sviði menningar er varða önnur svæði innan sama aðildarríkis eða eiga sér einungis stað innanlands eða milli tveggja landa,
- framleiðslu efnis eða útgáfu sem á að vera söluvara; þó koma greinargerðir, safnrit, tímarit, hljómplötur, geislaplötur (CD), myndbönd, gagnvirkir geisladiskar (CD-I) og geisladiskar (CD-ROM) engu að síður til greina ef þau eru óaðskiljanlegur hluti af verkefninu;
- fjárfesting eða rekstrarkostnaður menningarsamtaka sem tengjast verkefninu ekki með beinum hætti.

Óháðir sérfræðingar tilnefndir af framkvæmdastjórninni að fenginni tillögu frá aðildarríkjunum leggja mat á það hvort áframhaldandi stuðningur bandalagsins frá ári til árs komi til greina á grundvelli skýrslu um verkefnið sem skipuleggjendur verkefnisins leggja fram. Óháðir sérfræðingar geta lagt til breytingar á verkefninu.

Gera verður hallalaus áætlun um fjármögnun verkefnanna þar sem fram kemur hve mikið fjármagn þarf til að koma fyrirhuguðum aðgerðum til framkvæmda. Fjárstuðningur til verkefnis, sem fellur undir aðgerð, skal allajafna ekki nema meira en 25% af heildarkostnaði við það og getur aldrei orðið hærri en 50 000 eukur. Ef um er að ræða verkefni þar sem einn þátturinn felst í miðlun á niðurstöðunum til almennings eða fagmanna kemur til greina að bandalagið leggi til viðbótarframlag, allt að 50% af kostnaði við þann þátt, þó ekki hærri en 20 000 eukur.

Að öðru jöfnu er ekki veittur stuðningur, samkvæmt þessari áætlun, til verkefna með lægra framlagi frá bandalaginu en 5 000 eukum.

Sækja skal sérstaklega um hvert verkefni til bandalagsins. Í umsókninni skal koma fram:

- nákvæm lýsing á fyrirhuguðum aðgerðum og einkum á þeim aukna ávinningi sem þær leiða til innan bandalagsins,
- nákvæm fjárhagsáætlun vegna þessara aðgerða.

AÐGERÐ 3

Aukin hæfni fagmanna sem starfa að miðlun þekkingar um evrópskrar bókmenntir og útbreiðslu evrópskra bókmennta

Framlag bandalagsins til viðbótar framlagi lögbærra yfirvalda í aðildarríkjunum er í formi sérstaks stuðnings til að auka hæfni fagmanna, einkum bókmenntaþýðenda, með það í huga að stuðla að betri þýðingum, svo og annarra fagmanna sem starfa á sviði bóka og lestur, er falla undir aðgerð 2, með það í huga að stuðla að kynningu á mismunandi menningu aðildarríkjanna og aðgangi borgaranna að henni.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 321, 30. 12. 1995, bls. 25.

Stuðningur bandalagsins er í formi styrkja og greiðslna vegna ferða- og námskostnaðar til að auka faglega hæfni.

Styrkir og önnur aðstoð bandalagsins, sem er veitt samkvæmt þessari aðgerð, verða veittir til fræðsluverkefna sem eru lögð fram af samskiptanetum, samtökum, félagum, stofnunum, sérhæfðum háskólum og stofnunum (til að mynda samskiptanetum bókasafna, þýðingaskólum o.s.frv.), að höfðu samráði við lögbær yfirvöld aðildarríkjanna.

AÐGERÐ 4

Ráðstafanir til stuðnings

A. Sértekur ráðstafanir

1. Til þess að bæta menningarlega samvinnu á sviði bóka og lesturs væri hægt að veita aðstoð í takmörkuðum fjölda tilvika við verkefni sem fela í sér fundi í Evrópu eða við rannsóknir á því sviði sem fellur undir þessa áætlun, svo fremi fundirnir og rannsóknirnar hafi ekki þegar fengið stuðning bandalagsins samkvæmt áætluninni.
 2. Leggja skal fram tryggingar fyrir því að nægilegt fé fái til framkvæmdarinnar um leið og sótt er um. Framlag bandalagsins samkvæmt þessari aðgerð getur aldrei orðið hærra en 50% af heildarkostnaði við fundinn eða rannsóknina eða farið yfir 50 000 ekur.
- B. Framkvæmdastjórnin skal, í samráði við samskiptaskrifstofurnar, gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja útgáfu og miðlun upplýsinga um þessa áætlun þannig að þeir sem starfa að menningarmálum og annast samskiptanet kynni sér þær og séu meðvitaðir um þær.

AÐGERÐ 5

Aristeion-verðlaunin, samnýting styrkja til þýðinga

Bandalagið veitir árlega framlag til Aristeion-verðlaunanna (Evrópsku bókmenntaverðlaunanna og Evrópsku þýðingaverðlaunanna).

Þau sex verk, sem eru tilnefnd til Evrópsku bókmenntaverðlaunanna, verða sjálfkrafa styrkhæf vegna kostnaðar við þýðingu á að minnsta kosti tvö önnur tungumál með svipuðum skilmálum og gilda og bókmenntaverk (a-liður í 1. lið í aðgerð 1), að því tilskildu að útgefandi sækir beint um það til framkvæmdastjórnarinnar.

AÐGERÐ 6

Þátttaka þriðju landa

Þau þriðju lönd, sem um getur í 4. gr., geta tekið þátt í þessari áætlun með þeim skilyrðum sem eru sett í þeirri grein. Við þátttöku eða samvinnu skal tekið mið af eftirfarandi markmiðum:

- að ná meiri útbreiðslu bókmennta aðildarríkjanna í viðkomandi þriðju löndum og aukinni þekking innan aðildarríkjanna á bókmenntum frá viðkomandi þriðju löndum,
- að styðja aðgerðir til að auka hæfni fagmanna sem starfa að því að auka gagnkvæma þekkingu og útbreiðslu á evrópskum bókmenntum, einkum þýðenda bókmennta og þýðenda verka sem getið er í 2. og 3. lið í aðgerð 1 og annarra fagmanna á sviði bóka og lesturs,
- að auka samnýtingu í því skyni að styðja verkefni sem eru lögð fram af fagsamtökum höfunda og þýðenda, bókasöfnum, lítlum og meðalstórum útgáfufyrirtækjum, bókaverslunum, samtökum sem eru ekki rekin í hagnaðarskyni og stofnunum á sviði bóka og bókmennta.

Yfirlýsing framkvæmdastjórnarinnar

Varðandi 5. gr. (nefndarmeðferð)

Framkvæmdastjórnin skal, í samræmi við málsmeðferð og samninga milli stofnana sem kveðið er á um í ákvörðuninni um Ariane, veita nefndinni upplýsingar varðandi öll þau verkefni sem hún hyggst fjármagna í tengslum við ákvörðunina innan ramma þess fjárhagsstuðnings sem bandalagið veitir.

Yfirlýsing Evrópuþingsins

Varðandi 5. gr. (nefndarmeðferð)

Evrópuþingið hreyfir engum andmælum við því að nefndin fái upplýsingar um þau verkefni sem framkvæmdastjórnin hyggst fjármagna en vekur jafnframt athygli á að samkvæmt 3. mgr. 5. gr. Ariane-áætlunarinnar hefur nefndin ekki heimild til að taka ákvörðun um val á einstökum verkefnum.

Þingið óskar eftir sams konar upplýsingum frá framkvæmdastjórninni.
